

امیدوار می‌مانیم

منوچهر منطقی، معاون صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت می‌گوید: ایران خودرو و سایپا از اوایل مردادماه، به‌صورت رسمی خودروهای اقتصادی خود را رونمایی خواهند کرد. بنا بر اظهارات منطقی، به‌دنبال تأکید رئیس‌جمهور بر تولید خودروی اقتصادی و همچنین تقاضای نیمی از خریداران خودرو برای این خودروهای کم‌هزینه، وزارت صنعت، معدن و تجارت تصمیم گرفت علاوه بر واردات خودروهای اقتصادی، خودروسازان داخلی هم برای تولید این خودروها برنامه‌ریزی داشته باشند.

در اقتصاد ایران، نام خودروی اقتصادی به محصولات نظیر پیکان و پراید گره خورده و بخش عمده بازار نیز در بهترین حالت از عهده خرید خودروهایی در همین سطوح برمی‌آیند که البته امکان تولید آنها با توجه به استانداردهای اجباری و همچنین تأکید بر ایمنی حداقلی آنها وجود ندارد. در این وضعیت، با ذهنیت جامعه ایرانی جور در نمی‌آید که خودروسازان وطنی، خودرویی ایمن‌تر، استانداردتر و به‌روزتر از پراید را با قیمتی نزدیک به قیمت همین خودرو تولید و عرضه کنند؛ به‌خصوص که تجربیاتی نظیر جایگزینی ال ۹۰ فرانسوی به‌جای پیکان انگلیسی از همان روز نخست شکست خورد و در نهایت آن خودروی به‌صرفه‌ای که قرار بود جای پیکان را در بازار ایران بگیرد، به جرگه خودروهای دست‌نیافتنی پیوست.

حالا نیز، وقتی در بازار ارزان‌ترین سواری ساخت داخل حدود ۲۰۰ میلیون تومان فروخته می‌شود، تعبیر خودروی اقتصادی یعنی خودرویی در همین رده قیمتی و متناسب با قدرت خرید جامعه؛ از این‌رو اگر خودروسازان فکر می‌کنند که بعد از رونمایی از خودروهای جدید خود می‌توانند به بهانه‌هایی نظیر آپشن، ایمنی و به‌روز بودن، بهای خودروی اقتصادی خود را تا سطح خودروهای متوسط بازار بالا ببرند، از همین حالا باید فکری به حال تغییر عنوان خودروی اقتصادی کنند.

نقد خبر

گره‌گشایی از صادرات

■ **خبر:** کمیته اقدام ارزی سازمان توسعه تجارت به‌منظور ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان در سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰، شرط تعیین کرد که به این دست از صادرکنندگان برای ثبت سفارش، تخصیص ارز و تریخص کالا کمک می‌کند.

■ **نقد:** گره‌گشایی از مسیر صادرات در شرایط کنونی یک ضرورت است و صادرکنندگان نباید گرفتار تصمیم‌های خلق‌الساعه و لحظه‌ای دولت‌ها باشند، زیرا هرگونه ایجاد مانع در این مسیر به معنای از دست رفتن بازارهای صادراتی و دل‌سردشدن صادرکنندگان و خریداران کالاهای ایرانی خواهد بود. انتظار می‌رود مسئولان در تصمیم‌گیری درباره ارز صادراتی شفاف عمل کنند و صادرکنندگان را در بلاکلیفی گرفتار نسانند. واقعیت این است که به هنگام نگذشتن ارزی دولت، سیاست‌های صادراتی، به‌ویژه در حوزه مصارف ارز صادراتی دچار تغییر می‌شود و بازرگانان و فعالان اقتصادی را در شرایط عدم قطعیت قرار می‌دهد. چنین وضعیتی البته نه مطلوب دولت و سیاستگذاران و نه فعالان اقتصادی و صادرکنندگان است و اگر کشور به افزایش حجم صادرات نیاز دارد، راه این است که مسیر برای صادرات هموار شود، نه اینکه هر زمان دولت ارز کم آورد، سیاست‌های ارزی خود را به‌گونه‌ای تنظیم کند که باعث فشار به صادرکنندگان شود؛ چراکه با کاهش صادرات نفتی، فشار ارزی بر دولت و کشور افزایش می‌یابد.

خبر

سرمايه‌گذاري مردم در زمين طلاي سياه

براساس طرح جدیدی که در دستور کار دولت است، بازار جدیدی برای سرمایه‌گذاری احاد جامعه ایجاد خواهد شد تا مردم به‌جای خرید طلا و ارز و با سرمایه‌گذاری در زمین و مسکن، سرمایه خود را به خرید نفت خام اختصاص دهند و در بازار نفت سرمایه‌گذاری کنند. محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران پیش‌تر گفته بود: پیشنهاد جدیدی را در شرکت ملی نفت ایران و یک مدل جدید فروش نفت ارائه کردیم که فرایند کارشناسی آن رو به اتمام است و آن هم انتشار اوراق مربوط به گواهی سپرده کالایی است که با انتشار این اوراق، بخش داخلی کشور می‌توانند منابع در دسترس خود را در اختیار وزارت نفت به‌منظور انجام سرمایه‌گذاری قرار دهند. او افزود: همچنین تملک معادن نفت خام آن، نقدینگی را متناسب با بخشی از نفتی که عرضه می‌کنیم در اختیار این شرکت قرار خواهد داد و به‌صورت واقعی بخش مهمی از منابع مالی مورد نیاز را تأمین خواهیم کرد. به‌گفته این مقام مسئول، قرار است با انتشار اوراق به‌روش گواهی سپرده کالایی، شرکت‌های حقوقی و افراد حقیقی و البته احاد جامعه در خرید و فروش نفت وارد شوند. گفته می‌شود در طرح اوراق نفتی جدید، علاوه بر نفت موجود در مخازن نفتی کشور، قرار است منابع قابل استحصال نفت کشور پش‌توانه ارائه گواهی سپرده کالایی باشد. اینکه گواهی‌های ارائه شده چه تاریخ انقضایی دارد و در چه بلغمتری قابل داد و ستد بوده و هر برگ، موبد چه مقدار نفت است، جزئیاتی است که گویا در جلسات کارشناسی در حال نهایی‌سازی است و در آینده‌ای نزدیک در مراسم رونمایی از این طرح اعلام خواهد شد.

تشویق مردم به سرمایه‌گذاری در سبززمین طلای سیاه در دولت‌های گذشته هم مطرح بود که به نتیجه مطلوب نرسید و حالا باید دید دولت چه گزینه بهتری روی میز می‌گذارد؟

اقتصاد

همشهری براساس آمارهای رسمی گزارش می‌دهد

نیاز بازار کار به اشتغال پایدار

دولت می‌تواند با اشتغال‌آفرینی و تسهیل فعالیت‌های اقتصادی باعث رشد مشارکت اقتصادی شود

می‌دهند و با حذف ارز ترجیحی، فشار به سرمایه‌در گردش و موارد اولیه این حوزه‌ها افزایش یافته است.

متناسب‌سازی دستمزدها

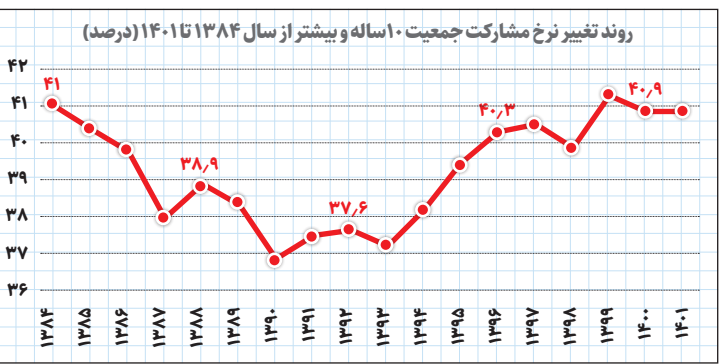
رابطه دستمزد با رونق و رکود و افزایش و کاهش تورم در اقتصاد جهانی تقریباً ناافی بخش قابل‌توجهی از عقالیدی رایج در اقتصاد ایران است که افزایش دستمزد و واقعی‌سازی آن را موتور رشد تورم می‌دانند و معتقدند تداوم آن به نابودی کسب‌وکارها (به‌خصوص در حوزه‌های دارای سهم بالای دستمزد از هزینه تولید) منجر می‌شود.

این میحت از ابتدای امسال و در شرایطی که مصوبه مزد کارگران ابلاغ شده بود، به‌صورت جدی مطرح شد و حتی بسیاری از همفکران جریان کارفرمایی نسبت به تعدیل اخراج و ریزش شدید نیروی کار به‌دلیل ناتوانی کارفرمایان در پرداخت دستمزدهای جدید هشدار دادند. در این میان یکی از مصادیقی که برای ریزش شدید اشتغال مطرح می‌شد، بخش خدمات بود که هم با محدودیت‌های کرونا تضعیف شده و هم سهم دستمزد از هزینه تمام‌شده آن بسیار بالاتر از سایر حوزه‌هاست؛ اما اطلاعاتی که اخیراً مرکز آمار ایران از تحولات بازار کار در فصل بهار منتشر کرد، کاملاً برخلاف این پیش‌بینی‌ها بود و اتفاقی کاملاً معکوس با پیش‌بینی گروه کارفرمایی را روایت کرد که نشان می‌دهد بخش خدمات نتنها با ریزش شاغلان و تعدیل و اخراج نیروی کار مواجه نبوده، بلکه تعداد شاغلان این بخش در بهار امسال، ۴۳،۳۵ درصد نسبت به بهار سال قبل افزایش پیدا کرده است. در حقیقت، رشد دستمزد و بهبود

آموزش‌های عالی با نیازهای بازار کار، عملاً اثر معکوسی داشته و باعث شده بازار در حوزه‌های مورد نظر خود با کسری نیروی کار مواجه باشد و نیروی کار تحصیلکرده نیز در مشاغل مورد تقاضای خود ترفایک متقاضیان را تجربه کند. در این وضعیت، توافق تعیین‌کننده این است که اقتصاد ایران گام بلندی در مسیر روزآمدسازی تولید در همه بخش‌ها بردارد و از نیروی متخصص و تحصیلکرده‌ای که در شرایط فعلی میدان بزرگی برای مانور ندارد، برای تولید در اقتصادی مدرن‌تر و به‌روزتر بهره بگیرد.

بازسازی برای اشتغال آفرینی

افزایش اشتغال در وضعیت موجود اقتصاد ایران با مدرنیزه شدن تولید کشور عملاً به افزایش تولید ناخالص کشور منجر می‌شود و این تولیدات نیازمند بازارهای جدید هستند. بر این اساس، برای تغییر روند منحنی نرخ مشارکت اقتصادی و اضافه کردن تعداد شاغلان و جویندگان شغل، باید تمهیداتی جدید برای پیوندنن اقتصاد کشور با اقتصاد جهانی و کشورهای همسایه اندیشیده شود. برنامه‌های دولت سیزدهم در تقویت روابط اقتصادی با همسایگان، ظرفیت بزرگی است که می‌تواند حوزه اشتغال را به‌خصوص در مناطقی از کشور که مبدأ تولیدات صادراتی به این کشورها هستند، دگرگون کند. البته پیش‌نیاز این اتفاق، تسهیل تولید در حوزه‌های کار و رفاه اجتماعی نشان می‌دهد در سال ۱۳۸۴، نرخ مشارکت اقتصادی ایران ۴۱ درصد بوده؛ اما در ادامه این شاخص تا ۳۶،۹ درصد در سال ۱۳۹۰ افت می‌کند. بازخوانی آمار و اطلاعات حوزه کار و جمعیت حاکی از این است که در این بازه زمانی، خالصی ایجاد اشتغال بسیار اندک بوده و در عوض بخش عمده جمعیتی که به جرگه غیرفعال‌ها پیوسته‌اند، برای ادامه تحصیل و دریافت مدارک علمی بالاتر در نظام آموزش عالی مشغول تحصیل شده‌اند. به‌عبارت دیگر، در این بازه زمانی ۷ساله، علاوه بر اینکه موتور اشتغال آفرینی در اقتصاد خاموش بوده، نیروی کار آینده کشور نیز در نظام آموزش عالی مشغول آماده‌سازی برای مشاغل با کیفیت بالاتر بوده‌اند. این مسئله گرچه یک اتفاق مثبت برای ارتقای کیفیت نیروی کار محسوب می‌شود و می‌تواند بهره‌وری در اقتصاد ایران را دگرگون کند؛ اما به واسطه فریزشدن بازار کار و متناسب‌نبودن

تلاش برای کاهش فشار تورم کالاهای وارداتی

لایحه پیشنهادی دولت ۲۸میلیارد تومان از درآمدهای امسال را کم می‌کند

اصلاح کند. سخنگوی وزارت صمت می‌گوید: در تبصره ۷ قانون بودجه ۱۴۰۱ بر حذف ارز ۴۲۰۰تومانی به‌عنوان مبنای محاسبه حقوق ورودی تأکید شده که با توجه به تحولات بین‌المللی نظیر افزایش قیمت جهانی کالاها و همچنین مسائل داخلی نظیر نوسان قیمت ارز و افزایش قیمت مواد اولیه بورسی و حذف معافیت‌های گمرکی ماشین‌الات و تجهیزات، اجرای این بخش از قانون بودجه باعث افزایش هزینه تولید و در نهایت افزایش تورم می‌شود.

به‌گزارش همشهری، قانون بودجه سال جاری مصوب مجلس تأکید دارد: نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی در همه موارد از جمله محاسبه حقوق ورودی، براساس برابری نرخ ارز اعلام‌شده بانک مرکزی نرخ سامانه مبادله الکترونیک در روز اظهار و مطابق ماده (۱۴) قانون امور گمرکی خواهد بود و امسال نرخ ۴ درصد حقوق گمرکی برای کالاهای اساسی، دارو، تجهیزات و ملزومات مصرفی پزشکی و همچنین نهادهای کشاورزی و دامی به یک درصد کاهش می‌یابد.

خطر کسری بودجه

حالا دولت صمتم تا تأیید در آمدزایی برای جبران کسری بودجه از محل تغییر نرخ ارز محاسبه حقوق گمرکی را برزند تا فشار هزینه تولید را کاهش داده و جلوی سرایت آن به افزایش قیمت تمام‌شده کالاها و ورودی به کشور را بگیرد. اقدامی که البته احتمال تشدید کسری بودجه را تقویت می‌کند. سخنگوی وزارت صمت فاش می‌سازد که لایحه ۴۰روزیتی مدنظر دولت ۲۸هزار میلیارد تومان از درآمدهای بودجه‌ای دولت را کم می‌کند که با انتشار و فروش اوراق مالی، تأمین می‌شود اما

هم‌مشهری

گزارش

وزیر اقتصاد اعلام کرد

وعده مهار پلکانی تورم

امیدواریم با مصوبات ستاد اقتصادی دولت در تیرماه شاهد کاهش نرخ رشد تورم باشیم و در ماه‌های آینده نیز تورم را به‌صورت پلکانی کنترل کنیم. این وعده جدید وزیر اقتصاد دولت سیزدهم است که می‌گوید: مهار تورم در ماه‌های آینده را به مردم وعده می‌دهم. براساس آخرین گزارش مرکز آمار ایران نرخ تورم نقطه به نقطه در خرداد امسال با ۱۳،۲ درصد رشد به ۵۲،۵ درصد و نرخ تورم دوازده‌ماهه هم به ۳۹،۴ درصد رسیده و برنامه دولت این است که نرخ تورم را در سسال آینده به محدوده ۲۰ درصد برساند. اولویت نخست دولت به گفته وزیر اقتصاد این است که جلوی رشد پایه پولی و نقدینگی را بگیرد و اجازه پیشروی بیشتر نرخ تورم را ندهد.

سخنگوی اقتصادی دولت اعلام کرد کنترل تورم اولویت دولت است و برنامه‌ریزی و تمرکز تمام دستگاه‌های دولتی برای کنترل ۳منشا اصلی تورم است. احسان خاندوزی، رشد نقدینگی، بی‌انضباطی پولی و بانکی و همچنین افزایش هزینه‌های تولید را ۳منشا تورم اعلام و تأکید کرد: منشا ناشی از رشد نقدینگی در حال کنترل است و منشا دیگر تورم ناشی از بی‌انضباطی پولی و بانکی در اقتصاد است که آن را نیز کنترل می‌کنیم.

او با اشاره به منشا سوم تورم که نقش پررنگی هم در افزایش نرخ تورم در ماه‌های گذشته داشته، گفت: منشا سوم تورم، افزایش هزینه‌های تولید است که در ماه‌های اول امسال این منشا تورم به‌دلیل مسائل خارجی، تورم وارداتی، افزایش قیمت نهاده‌ها در داخل، افزایش حقوق و دستمزد، اجرای طرح یارانه و... افزایش پیدا کرد و در خرداد ماه شاهد افزایش نرخ تورم بودیم. وزیر اقتصاد اظهار کرد: با توجه به اقدامات دولت منشا سوم تورم به شکل مدیریت‌شده در تیرماه و مردادماه نسبت به خردادماه کاهش پیدا می‌کند بنابراین چشم‌انداز تورمی به‌طور قطع در ماه‌های آینده به سمت کنترل و مهار تورم است. سخنگوی اقتصادی و وزیر اقتصاد دولت با اعلام اینکه بانک مرکزی باید درباره کنترل و مهار نرخ تورم وعده بدهد، افزود: به مردم وعده می‌دهیم که در ماه‌های آینده نیز تورم را به‌صورت پلکانی کنترل کنیم.

به‌گزارش همشهری، وزیر اقتصاد در شرایطی وعده کنترل نرخ تورم را می‌دهد که بانک مرکزی ۳سال است نرخ تورم هدف‌گذاری شده را اعلام نمی‌کند و این نهاد چندسالی است براساس مصوبه دولت پیشین از اعلام نرخ تورم باز داشته شده و این مانع در دولت سیزدهم هم بر جا مانده است. در چنین شرایطی که سیاستگذار پولی نه قدرت انتشار نرخ تورم را دارد و نه تعاملی به نرخ تورم هدف‌نشان می‌دهد، انتظار برای مهار تورم سخت به‌نظر می‌رسد.

کاهش استقراض دولت

هم‌زمان تازه‌ترین گزارش وزارت اقتصاد از میزان بدهی‌ها و مطالبات دولت نشان می‌دهد در دولت سیزدهم تلاش بر این است که جبران کسری بودجه با فروش اوراق قرضه زیاد نشود تا جایی که این وزارت‌خانه اعلام کرده: از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا ۲۰تیرماه ۴۹هزار۳۱۰میلیارد تومان از بدهی‌های ایجاد شده در سال‌های قبل تسویه شده‌این در حالی است که طبق قانون بودجه ۱۴۰۱ دولت در سال جاری باید ۱۰۳هزارمیلیارد تومان اوراق بفروشد، اما از ابتدای سال ۱۴۰۱ تاکنون دولت ۴۵هزارمیلیارد تومان اوراق فروخته است که از این میزان ۱۵هزارمیلیارد تومان از اینن اوراق غیرنقدی و ۳۰هزارمیلیارد تومان آن نقدی بوده است. این گزارش می‌افزاید: میزان فروش اوراق دولتی از ۱۰هزار۰۰۰میلیارد تومان در سال ۹۴ به ۲۰۲هزار۴۶۵میلیارد تومان در سال ۱۳۹۹ رسیده، اما در سال ۱۴۰۰ این میزان به ۱۸۲هزار۰۰۰میلیارد تومان کاهش یافته است و طبق برنامه‌ریزی انجام شده، میزان فروش اوراق در سال ۱۴۰۱ کمتر از سال ۱۴۰۰ خواهد بود.

همچنین دولت باید در سال جاری ۱۷۱هزار۹۸۹میلیارد تومان اصل و سود اوراق فروخته‌شده در سال‌های قبل را بازپردازت کند و میزان بازپرداخت اصل و سود اوراق قرضه برای جبران کسری بودجه تا سال ۱۴۰۵ بالغ بر ۵۲۲هزار۱۷۸میلیارد تومان برآورد شده است.

روایت وزیر از بدهی دولت

وزیر اقتصاد درباره آخرین وضعیت بدهی‌های دولت در سال جاری می‌گوید: براساس قانون بودجه امسال تکلیف شده است که ۱۳۰هزار میلیارد تومان از سهام دولتی بابت پرداخت بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی، صندوق بازنشستگی کشوری و بنیاد شهید باید پرداخت شود و سال گذشته هم در قانون بودجه تکلیف شده بود که ۹هزار میلیارد تومان سهام دولت بابت رد دیون دولتی واگذار شود.

وزیر امور اقتصادی گفت: به لحاظ نظری مخالف هستیم که سهام دولت در شرکت‌هایی مانند صنعتی، معدنی، بیمه، پتروشیمی در اختیار برخی نهادهایی قرار گیرد که ممکن است در اداره خود تخصصی نداشته باشند، در حالی که این شرکت‌ها به مجموعه‌هایی تعلق دارد که هم سرمایه و هم توان مدیریت دارند. حال سؤال این است که سیاستگذاری اقتصادی باید چگونه عمل کند که هم بدهی دولت به این مجموعه‌ها پرداخت شود و هم اداره این شرکت‌ها به بهترین نحو انجام شود. او اضافه کرد: پیاده کردن سیاست‌هایی که در شرایط کسری بودجه از یک طرف هزینه‌های جاری دولت افزایش پیدا می‌کند، بنابراین سیاستگذار باید به دولت بگوید که چگونه هم کسری بودجه را کنترل کند و هم به هزینه‌های جاری دولت اجازه افزایش و رشد ندهد.